स्यते। कृमिकोष्ठानिलाविष्टाः प्रदुष्टकफमेदसः। पिबेयु स्नेहसंतर्पणे तैलं दार्ढ्यार्थिनस्तु ये। व्यायामाकर्षिताः शुष्करोरुक्षामहारुजाः"। क्रूराशयाः क्रूरकोष्ठाः सर्वतः सर्वस्मात् स्नेहात्। "शीतकाले दिवा स्नेह मुष्णकाले पिबेन्निशि। वातपित्ताधिके रात्रौ वातश्लेष्माधिके दिवा। नस्याभ्यञ्जनगण्डूषमूर्द्धकर्णाक्षितर्पणे। तैलं हृतं वा युञ्जीत दृष्ट्वा दोषबलाबलम्। हृते कोष्णजलं देयं तैले यूषः प्रशस्यते। वसामज्जे पिबेन्नाण्ड महुपानं सुखावहम्। स्नेहद्विषः शिशून् वृद्धान् सुकुमारान् कृशानपि। तृष्णालुकातृष्णकाले सह भक्तेन पाययेत्। सर्पिष्मती बहुतिला यवागूः स्वल्पतण्डुला। सुखोष्णा सेव्यमाना तु सद्यः स्नेहनकारिणी। शर्करा-चूर्णसंयुक्ते दोहनस्थे घृते तु गाम्। दुग्ध्वा क्षीरं पिबेद्भूयः सद्यः स्नेहनमुत्तमम्। मिथ्याचाराद् बहुत्वाच्च यस्य स्नेहो न जीर्यति। विष्टम्भो वापि जीर्यते वारिणोष्णेन वामयेत्। स्नेहस्याजीर्णशङ्कायां पिबेदुष्णोदकं नरः। तदोद्गारो भवेच्छुद्धो भक्तं प्रति रुचिस्तथा। स्नेहेन पैत्तिकस्याग्निर्यदा तीक्ष्णतरीकृतः। तदाक्षोदीर्यते तृष्णा विषमा तस्य पाययेत्। शीतलं पायसं, तेन तृष्णा तस्य प्रशाम्यति। दुर्बलोऽरोचकी स्थूलो मूर्च्छालुर्मेहपीडितः। दत्तवस्तिर्विरिक्तश्च वान्तस्तृष्णाश्रमान्वितः। अकालप्रसवा नारी दुर्दिने च विवर्जयेत्। खेदयंशोष्यमद्यस्त्रीव्यायामासक्तचित्तकाः। वृद्धबालकृशा रूक्षाः क्षीणास्त्राः क्षीणरेतसः। वाताक्षिशिरसां ये तेषां स्नेहनमुत्तमम्। वातानुलोम्य दीप्ताग्निर्वर्चः स्निग्धमसंहतम्। मृदुस्निग्धाङ्गता ग्लानिः स्नेहद्वेषोऽथ लाघवम्। विमलेन्द्रियता सम्यक् स्निग्धे रूक्षे विपर्ययः। अकस्माद्वेगो सुखस्रावो गुदे दाहः प्रवाहिका। तन्द्रातीसारसङ्कल्पं भयं स्निग्धस्य लक्षणम्। रूक्षस्य स्नेहनं स्नेहैरतिस्निग्धस्य रूक्षणम्। श्लाक्ष्णकल्कैश्च तिलपिण्याकसक्तुभिः। दीप्ताग्निः शुद्धकोष्ठश्च पुष्टधातुर्दृढेन्द्रियः। निर्जरो बलवर्णाढ्यः स्नेहसेवी भवेन्नरः। स्नेहे व्यायामसंशीतवेगाघात प्रजागरान्। दिवास्वप्नमभिष्यन्दि रूक्षान्नञ्च विवर्जयेत्"। करणे-ल्युट्। स्नेहसाधने त्रि०। स्त्रियां ङीप्। उदा० अत्रैव दृश्यम्।

स्नेहप्रिय पु० स्नेहः तैलादिः प्रियोऽस्य। प्रदीपे हेमच०।

स्नेहभू स्त्री द्वि०। १स्नेहाख्ये देहस्थे धातुभेदे हेमच० २स्नेहपाले च शब्दर०। [शब्दर०।

स्नेहरङ्ग पु० स्नेहेन रज्यते रञ्ज-कर्मणि घञ्। तिले

स्नेहवत् त्रि० स्नेहोऽस्त्यस्य मतुप् मस्य वः। १स्नेहयुक्ते स्त्रियां ङीप्। सा च २मेदायां पुंस्त्री० राजनि०।

स्नेहविड् न० स्नेहेन विड्वत्। देवदारुणि जटा०।

स्नेहवस्ति स्त्री स्नेहपूरिता वस्तिः। तैलादिस्नेहयुतद्रव्यपूरिते अनुवासनाख्ये पदार्थे (पिचकारी) वस्तिशब्दे ४८६४ पृ० दृश्यम्। [६त०। २स्नेहकारणे न०।

स्नेहवीज पु० स्नेहार्थं बीजमस्य। प्रियाङ्गवृक्षे राजनि०।

स्नेहाश पु० स्नेहमश्नाति अश-अण्। प्रदीपे त्रिका०।

स्नेहिन् पु० स्निह-णिनि। १वयसे बन्धौ त्रिका०। २स्नेहयुक्ते त्रि० स्त्रियां ङीप्।

स्नेहु पु० स्निह-उनु। रोगभेदे उणा० को० २चन्द्रे संक्षिप्त०

स्यद दैवत्कर्मे भ्वा० आ० अक० सेट् इदित्। स्यन्दते अस्यन्दिष्ट स्यन्दितम्।

स्यन्द पु० स्यदि-घञ्। १दैवचलने दैवत्कर्मे २क्रियाभेदे च। ल्युट्। तत्रार्थे न० नेत्रस्पन्दादौ शुभाशुभविवेचनं मत्स्यपु० २४१ अ० उक्तं यथा

"ब्रूहि मे त्वं निमित्तानि अशुभानि शुभानि च। सर्वधर्मभृतां श्रेष्ठ! त्वं हि सर्वविदुच्यसे" मत्स्य उवा च "अङ्गदक्षिणभागे तु यत्तं प्रस्फुरणं भवेत्। अथाग्रतस्तथा वामे पृष्ठस्य हृदयस्य च"। मनुरुवा च "अङ्गानां स्पन्दनञ्चैव शुभाशुभविचेष्टितम्। तन्मे विस्तरतो ब्रूहि येन स्यान्निर्दिशो भुवि"। मत्स्य उवा च "पृथ्वीलाभो भवेन्मूर्ध्नि ललाटे रविनन्दन!। स्थानं विद्वद्विभावाति भ्रूनयोः प्रियसङ्गमः। भ्रूत्यद्वयिवाक्षिदेशे दृगुपान्ते धनागमः। उत्कण्ठोपागमो मध्ये दृष्टं राजन्! विचक्षणैः। दृग्बन्धने बङ्गुरे च जयं शीघ्रमवाप्नुयात्। योषिद्भोगोऽपाङ्गदेशे अवपान्ते प्रियाश्रुतिः। नासिकायां प्रीतिसौख्यं प्रजाग्रिरधरोष्ठजे। कण्ठे तु भोगलाभः स्याद्भोगवृद्धिरथांसयोः। उत्कृतस्नेहस्य बाहुभ्यां हस्ते चैव धनागमः। पृष्ठे पराजयः सद्योऽजयो वक्षःस्थले भवेत्। कुक्षिभ्यां प्रीतिवृद्धिः स्त्रियाः संजननं स्तने। स्थानभ्रंशो नाभिदेशे अन्त्रे चैव धनागमः। जानुसन्धौ जातसन्धिर्बलवद्भिर्भवेन्नृपः। दिशैकदेशगमोऽथ जङ्घायां रविनन्दन!। उत्तमं स्थानमाप्नोति पङ्गौ प्रस्फुरणान्नृप!। सलाभश्चाध्वगमनं भवेत् पादतले नृप!। वाञ्छनं पिटकश्चैव शेयं स्फु-